

IDAJET JAHAJ

Vendime...

POEZI

8SH-1
71P

IDAJET JAHAJ

MENDIMET

BIRI...
BAS...
NR IN 53P52

-Poëzi-

SHITEPIA BOTUESE "MONROE"
Tiranë, 1994

Botohet nën kujdesin e Shoqatës Kulturore
"ISMAIL QEMALI"

Redaktor: Bardhosh Gaçe
Korrektor: Albert Abazi
Kopertina: Safo Marko
Recezent: Njazi Hamzarai

Realizimi në
Kartëqjuri
Elois Themeli

Shlyfi Firma
MONROE

Mesazhe poetike

Tanimë, mesazhet e para poetike të Idajet Jahajt i kemi në dorë, në vëllimin e tij poetik “Mendimet”. Në këtë vëllim poeti shpalos mesazhe të ngarkuara me gjësimin e historisë së vendlindjes, me peisazhin herë të blertë, herë të thepisur, me maja malesh të ngarkuara me dëborë, e diku gjatë harqe vetëtimash e portrete lebërish.

Mesazhet e poezisë së Idajet Jahajt vijnë si mbresa të fuqishme e të drejtpërdrejta nga jeta. Ato e nxitin autorin, të lerë në mes të udhës gjithçka të nisur më parë dhe të derdhë në vargje shpirtin e tij të gjerë poetik. Motive të tjera vijnë si ngacmim i një jehone të pashuar që papritur ndalon vrapin e muzës poetike për të deshifruar mesazhet që përcjell jehona. Meditimi poetik herë me varg të rregullt e melodioz e herë me varg të thyer zë vend të dukshëm në lëmin e parë poetik të autorit.

Duke lexuar poezinë e Idajet Jahajt, si “Mesapluku im”, “Peisazhi i vendlindjes”, “Perëndimi i diellit në Vlorë”, “Dëshirë”, “Babai”, “Një shtëpi”, “Çeta Plakë e Vlorës” hyjnë në krijimet më të mira të autorit, të cilat flasin me një gjuhë të bukur poetike.

Në vargjet e këtyre poezive, ashtu si edhe në disa të tjera, poeti shkrin natyrshëm peisazhin dhe trimërinë duke përcjellë bindshëm dhe me emocion mbresa e ngacmime që të bëjnë për vehte. Në këto motive, bukuria e vendlindjes, peisazhi i ashpër dhe i gjelbër, me dëborën dhe flladet e Çikës dhe të Çipinit të shtyjnë të mendosh për bukuritë e natyrës dhe të shpirtit të njerëzve të Lahërisë, të cilat janë të pranishme në çdo varg, në kadencat, ritmin dhe rimat e saj, duke gurgulluar në mënyrë polifonike në zërin poetik të Idajet Jahajt, ashtu siç ndodh edhe me këngën burrërore të fshatit të tij: "Qazimademçen" e mirënjohur.

Ky kuadër poetik bëhet edhe më i plotë kur Ajkuna dhe hëna kërkojnë Omerin, ndërsa luftëtarja Shote Galica "nusëron" mes luftrash kraih burrit të saj.

Në disa vjersha të poetit, sidomos ato me motive lirike e intime: "Në takim të duarve", "Ajo vajzë", "Babai", "Lirikë", "Shkurtima", etj. puls i poetik rreh përmes vargjeve lakonik e befasues të cilat pohojnë se Idajet Jahaj në të ardhmen do të japë një profil edhe më të gjerë poetik.

Poezia e Idajet Jahajt është e çiltër dhe e freskët. Ajo i flet kohës sonë me sineritetin e vet, me mendimin e thellë e artistik.

Ibrahim Gani

Mbijetesë

E shtypën shekujt po s'u shua,
E tkurrën kohërat po s'u dha.
I shkuan flakët s'u shkumbua;
I fryu murlani po s'u tha!

Në dimrat mijëvjeçarë,
Në palcën thellë ruajti farë,
E, si Feniks i vërtetë,
lulëzoi nga palca e vet...

Komb Feniks i vërtetë,
që veten rilind çdo pesëqind vjet!...

Mali i Çikës

Nuk di se nga i ka mbetur ky emër:
"Mali i Çikës".

Këtij mali majëborë ku gjëmojnë rrufetë,
por di se ka edhe emrat "Vetëtima", "E prerë"
dhe... lebër të pështetur rrëzë tyre!

Ndoshta këta emra i kanë lënë shekujt,
për nder të njerzve
ngaqë kështu u kanë qëndruar
stuhive të jetës përherë:
me çika,
vetëtima
dhe të prerë!...

Ajkuna kërkon Omerin

Atë natë të rëndë rendnin të dyja;
Nëna dhe hëna mes lugjesh me pyje.

Të dyja nëpër natën e thellë ngisnin,
Njëra mes reve, tjetra mes lisash.

Të dyja përgjaknin flokët shtigjeve,
Eposit legjendar me kuje të dridhëshme.

Me hapat e gjatë, të gjatë kilometër,
Gjëmonin malet nga kujet për Omerin:

“O, Omeri im, Oi, oi...”
Ajkuna çirr faqet dhe hëna mbante zi!...

Dhe era vajtonte, dhe era ulërinte,
Veriu i egër yjet i ngrinte.

Të dyja rendnin në ankth, nën hënë,
kërkonin Omerin e dashur, të rënë.

Kish rënë për nderin, kish rënë për tokën
Një tis i përgjaktë spërkaste logun.

Mesapl iku im

Një pyll njerëzish
si një pyll lisash
që gjelbërojnë vonë!...

Një det këngësh
ku në to shkëlqen liria,
një llavë shpirtërore
ku thërret Shqipëria!

Malet dhe majat
si kreshta mendimesh,
hijerënda për historinë.

Buzë lumit - fushat,
ku hareshëm lëvizja.
Rrëzë maleve - fshatra,
ku Shushica rrjedh
si një ninullë e përjetshme!

Shote Galicës

U bë nuse
e, faqe të gjithëve
burrin përqafoi.
Në krahë të tij
një jetë të tërë
në male
mes luftrash nusëroi!...